

JULIUSZ SŁOWACKI

Jeżeli ci pan nie zbuduje domu...

JULIUSZ SŁOWACKI

Jeżeli ci Pan nie zbuduje domu...

Jeżeli ci Pan nie zbuduje domu,
Próżno składają ci cegły mularze¹;
Jeśli nie broni miasta od pogromu,
Próżno czuwają po szyldwachach² straże.

Dom, Miasto, Bóg

Na próżno wstajesz przed świtem, człowiecze,
A przy świeczniku nad robotą ślęczysz:
Z gorzkiego żyta chleb ci się upieczę,
Bo Ty, o Panie! te, co kochasz, wieńczysz!

Praca, Chleb, Bóg,
Miłosierdzie

Zaprawdę, nie ma hojniejszej nagrody
Nad narodzone w domu twoim plemię,
Nad syny, które mąż i człowiek młody
Jak winne grona wyprowadza z ziemi³.

Nagroda, Bóg, Syn, Opieka,
Wróg

Synowie jego powadze przystoją,
Potęgę mnożą, miłość k'niemu⁴ niecą,
W kołczanie jako złote strzały stoją,
W poselstwa jako złote strzały lecą.

A kiedy takich strzał mnóstwo w kołczanie
Pan mu dozwoli mieć — ubranych w ciało,
Przeciw wrogowi swemu śmiało stanie,
Odepchnie napaść i powróci z chwałą.

O Panie! rozpuść twoje wielkie moce,
Przez lud się twój rzuć ognia strumieniami.

Bóg, Siła, Ogień, Naród

¹mularz (daw.) — murarz. [przypis edytorski]

²szyldwach (daw.; z niem. *Schild*: tarcza; *Wache*: warta) — żołnierz na warcie, wartownik, tu: wartownia, miejsce pełnienia straży. [przypis edytorski]

³z ziemi (daw.) — dziś popr. forma N. lp r.ż.: z ziemi. [przypis edytorski]

⁴k'niemu (daw.) — ku niemu, do niego. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/jezeli-ci-pan-nie-zbuduje-domu>

Tekst opracowany na podstawie: Juliusz Słowacki, Dzieła Juliusza Słowackiego. Pierwsze krytyczne wydanie zbiorowe, t. I., Wiersze drobne, wyd. Bronisław Gubrynowicz, Lwów 1909

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Marta Niedziałkowska.

Okładka na podstawie: extranoise@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając **zbiórkę na stronie wolnelektury.pl**.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.